

Az első 70 év

Klinghammer István–Zentai László

ELTE | IK

Térképtudományi és
Geoinformatikai Intézet

A tanszék megalakulása

- ❑ A II. világháborút követő években hatalmas igény támadt a térképészek munkájára. Az újjáépülő gazdaság, az átszerveződő államigazgatás-közigazgatás, az iskolarendszer megváltozása, az urbanizáció tervezése mind-mind térképek, atlaszok százait igényelték.
- ❑ Az újjászervezett hadsereg az 1950-es évek elején a Műegyetem rövid életű hadmérnöki karán és térképészeti tiszti-tanfolyamokon igyekezett pótolni szakemberszükségletét.
- ❑ Az oktatási kormányzat 1953-ban létrehozta az első önálló magyar egyetemi tanszéket az Eötvös Loránd Tudományegyetemen.
- ❑ A tanszék vezetésével Irmédi-Molnár Lászlót, a szegedi egyetem egykori oktatóját, majd a Honvéd Térképészeti Intézet tudományos osztályának nyugalmazott ezredes vezetőjét bízták meg.
- ❑ Irmédi-Molnár László professzor dolgozta ki az első egyetemi tantervet, amelyen az 1970-es évek első harmadáig a magyar térképészképzés alapult.

A tanszék megalakulása

31. szám.

Budapest, 1953 július 23, csütörtök.

MAGYAR KÖZLÖNY

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

I. Főrészt

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa

*Molnár Lászlót, a Budapesti Műszaki Egyetem docensét, a Budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kara **Térképtudományi tanszékére,***

Lévai Andrást, az Erőműtervező Iroda igazgatóját a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Kara Hőerőművek tanszékére és

Balogh Bélát, a Gheorghiu Dej Hajógyár osztályvezető h. főmérnökét a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Kar Vízierőgépek tanszékére

1953. évi július hó 15. hatállyal egyetemi tanárrá kinevezte.

Térképtudományi Tanszék

I.

Irmédy-Molnár László tanszékvezető egyetemi tanár
Balázsovits Gyuláné irodakezelő

II.

Irmédy-Molnár László :

Vetülettan és térképtan; II. éves földrajz-történelem szakos hallgatók részére, I–II. félév heti 2 óra előadás, 2 óra gyakorlat (Radó Denise, Természeti Földrajzi Tanszék).
Térképezési alapismeretek; I. éves geológus hallgatók részére, II. félév heti 2 óra előadás, 2 óra gyakorlat (Radó Denise).

AZ EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

ÉRTESÍTŐJE

1954/55

A tanszék megalakulása

TERMÉSZET és TÁRSADALOM

Térképészet és földrajz-oktatás

Hazai kartográfiaiánk felszabadulás utáni első nagyobb szabású munkájának, nevezetesen Kéz Andor és Takács József *Bibliotheca Atlaszának* kiadása, **térképtudományi tanszéknek** a budapesti Tudományegyetemen való felállítása és *Irmédi Molnár László*val való betöltése, majd a polgári térképkiadást irányító Térképészeti Bizottságnak a felállítása Kéz Andor elnöklése alatt, valamint a Kartográfiai Vállalat megszervezése — a legjelentősebb állomásai kartográfiaiánk felszabadulás utáni fejlődésének. Serényen folynak az egyetemi, az általános- és középiskolai atlaszok munkálatai.

A szinkron filmgyár épülete a Vörös Madsereg útján a harmonikus, környezetbe illő épület példája

Természet és Társadalom,
1955 (114. évfolyam, 1-12. szám)

TEGEI-70

2023. XII. 8.

A tanszék megalakulása

Elnöki megnyitómiban különös nyomatékkal szeretném illetékes főhatóságaink, az OM és az Akadémia figyelmét felhívni a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Térképtudományi tanszékére. Ezt a tanszékét jól megindokolt sürgetésünkre szervezte meg az OM és feladatául térképészek képzését tűzte ki. Ennek a feladatnak jelen állapotában, felszerelés, taneszközök, helyiségek és személyzet hiányában ez a fontos tanszék nem tud, nem is tudhat megfelelni. Pedig egyetlen percig sem lehet vitás, hogy jól képzett térképészekben a hiány országszerte igen nagy, de nagy a kereslet, a szükséglet is. A kartográfiai vállalat, a geográfus- és geológusképzés és az állami tervezés vonalán évenként 5—6 képzett kartográfus és kartológus nyerhetne elhelyezést.

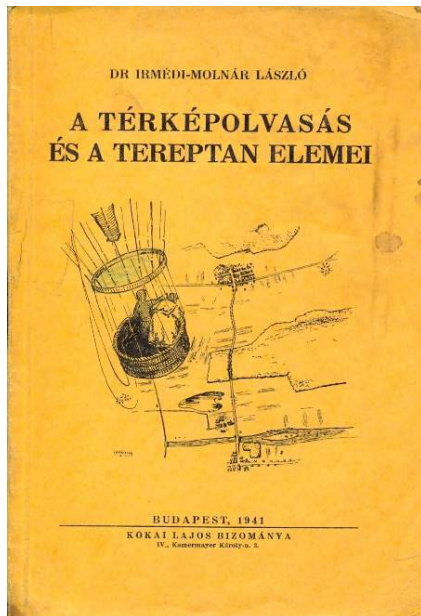
Földrajzi közlemények 1955.

Bulla Béla: A magyar földrajztudomány útja a felszabadulás óta (113. oldal)

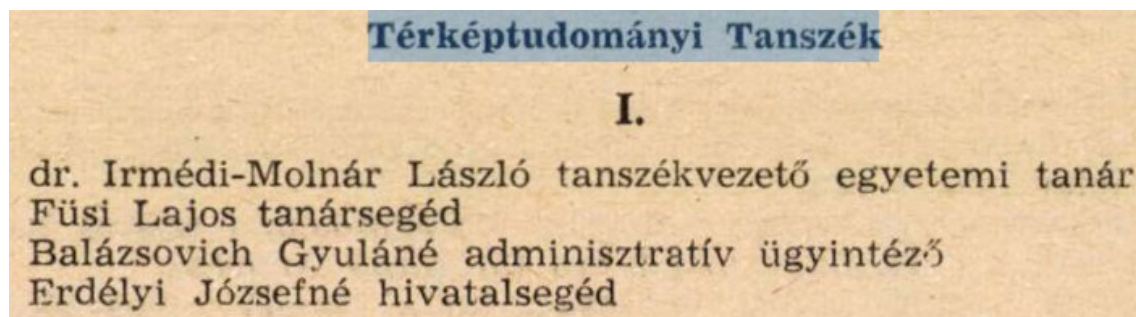
Irmédi-Molnár László

- ❖ 1895-ben született Temerinben.
- ❖ Tanulmányait a Budapesti Tudományegyetemen végezte, közben katona, majd hadifogoly volt Szibériában.
- ❖ A Szegedi Egyetemen rövid ideig tanársegéd, majd az Állami Térképészeti Intézet szolgálatába lépett.
- ❖ 1951-től a BME Hadmérnöki Karán volt tanár.
- ❖ 1953-tól az ELTE-n a Térképtudományi Tanszék vezetője.
- ❖ Munkássága főleg a térképészet-történeti kutatásokkal kapcsolatos. Érdeme, hogy a csaknem elfeledett egykori magyar térképészeknek (Tóth Ágoston, Lazarus, Mikoviny Sámuel) a munkásságát kutatta.

A tanszék az 1950-es években

- 1957: megszűnik az Élet- és Földtudományi Kar. A korábban szétvált két új kar nem mutatkozott életképesnek, s újra egyesült.
- 1957: 14 hallgató végez az első térképész évfolyamon:
 - Baranyi János
 - Birkás János
 - Dudar Tibor
 - Földi Ervin
 - Jakab Zoltán
 - Kassay Mária
 - Kovács Pál
 - Krausz Mária
 - Martinovich Sándor
 - Nánai Ferenc
 - Pauer Gyula
 - Rátóti Benő
 - Sóvágó Gyula
 - Sziládi József
- 1958: megjelenik a Térképtudományi Tanulmányok (Studia Cartologica) első kötete.
- 1960: végez a második térképész évfolyam:
 - Achátz László
 - Berta János
 - Keresztesi Zoltán
 - Mayer Lujza
 - Popovics György
 - Rétvári László
 - Szántó Imre

1959

A tanszék az 1960-as években

- 1966: a tanszék vezetését Stegena Lajos veszi át.
- 1967: a tanszék a Ludovikára költözik.
- 1970: megjelenik Irmédi-Molnár László *Térképalkotás* című könyve.
- 1970: hosszú szünet után megjelenik a Térképtudományi Tanulmányok (Studia Cartologica) második kötete.

TÉRKÉPTUDOMÁNYI TANSZÉK

I.

dr. Stegena Lajos tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora
dr. Füsi Lajos egyetemi adjunktus
dr. Keresztesi Zoltán egyetemi tanársegéd
dr. Klinghammer István egyetemi tanársegéd
dr. Tarcsai György egyetemi tanársegéd
Poór István fototechnikus
Cárász Kaljopi tanszéki adminisztrátor (szerződéses)
Csehi Lajosné hivatalsegéd

1969

A tanszék az 1970-es években

- 1971: elhunyt Irmédi-Molnár László alapító tanszékvezető.
- 1973: az általános egyetemi oktatási reform keretében a képzés változott. A tantervben a térképészképzés maradt hároméves, de a korábbi földrajzi irányultságú alapképzést felváltotta a geológus és geofizikus hallgatókkal együtt végzett négy féléves földtudományi alapozás.
- 1978: indul az évenkénti térképészképzés.

TÉRKÉPTUDOMÁNYI TANSZÉK

I.

Dr. Stegena Lajos tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora

Dr. Füsi Lajos egyetemi docens

Dr. Klinghammer István egyetemi adjunktus, kandidátus

Dr. Tardyné Dr. Draskovits Zsuzsanna egyetemi adjunktus

Sztrókey Judit tudományos segédmunkatárs

Dr. Verebiné Fehér Katalin tudományos segédmunkatárs

Dr. Tiderle Lajos műszaki ügyintéző

Lerner János tudományos ösztöndíjas gyakornok

Ifj. Bartha Lajos ügyintéző

Broczkó Tamás fotólaboráns

Balogh Ernő nyomdász szakmunkás (katona)

Bodri Gyöngyi tanszéki előadó

Mrovecz Erzsébet takarítónő

Németh Sándorné takarítónő

1979

A tanszék az 1980-as években

- 1983: megjelenik Klinghammer–Papp-Váry *Földünk tükre, a térkép* című könyve.
- 1987: a tanszék vezetését Klinghammer István veszi át.
- 1988: a térképészképzés ötéves önálló képzéssé válik.

TÉRKÉPTUDOMÁNYI TANSZÉK

Dr. Klinghammer István tanszékvezető egyetemi docens, kandidátus
Dr. Stegena Lajos egyetemi tanár, a tudományok doktora
Dr. Draskovits Zsuzsa egyetemi adjunktus
Dr. Györffy János egyetemi adjunktus
Dr. Lerner János egyetemi adjunktus (második állás)
Zentai László egyetemi tanársegéd
Dr. Verebi Sándorné tudományos munkatárs
Ajtay Ágnes tudományos ügyintéző
Bakonyi Kálmán tudományos ügyintéző
Becker László tudományos ügyintéző
Szeckerka József tudományos ügyintéző
Tihanyi Zoltán tudományos ügyintéző
Horváth Ildikó tanszéki előadó
Nemes Zoltán fotós szakmunkás

Dr. Papp-Váry Árpád c. egyetemi docens, hivatalvezető helyettes,
MÉM FTH
Angyal István mb. előadó, térképész alezredes, MNTÁTI
Dr. Karsay Ferenc mb. előadó, Irodavezető, szakági főmérnök, FTV

1989

A tanszék az 1990-es években

- 1992: az első nagy informatikai beszerzés tanszékünkön: Apple számítógépek, nyomtató, levilágító, digitális kamera.
- 1993: az ICA három bizottságának egyesített ülése Visegrádon (18 országból 32 résztvevő): Electronic Atlases.
- 1993: a tanszék bekapcsolódik az internet hálózatba.
- 1995: elindul a *lazarus.elte.hu*, a tanszék honlapja.
- 1995: megindul a hallgatói mobilitás (kimenő, bejövő).
- 1998: költözés Lágymányosra.

A tanszék a 2000-es évek elején

- 2001: Klinghammer István a Leopoldina tagja.
- 2003: a Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) Végrehajtó Bizottságának ülése Budapesten a tanszékünk rendezésében.
- 2003: tanszékünk új neve: Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék, átkerülünk az újonnan alakuló Informatikai Karra.
- 2005: a tanszék vezetését Zentai László veszi át.
- 2005: Klinghammer Istvánt akadémikussá választják.
- 2005: Nemzetközi Térképtörténeti Konferencia Budapesten tanszékünk szervezésében.

Fontosabb események az intézet életében 2005 után

- ❖ 2006: a Bologna-rendszerű képzés elindulása (2006: BSc, 2009: MSc).
- ❖ 2010: Klinghammer István az MTA rendes tagja.
- ❖ 2011–19: Zentai László a Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) főtitkára.
- ❖ 2014: 9th International Workshop on Digital Approaches to Cartographic Heritage, Budapest, tanszékünk szervezésében.
- ❖ 2016: elindul az angol nyelvű térképész MSc (SH).
- ❖ 2019: elkészül az újraalkotott Perczel-glóbusz.
- ❖ 2020: a kari szervezeti átalakulások következtében intézeti formában működünk tovább: Térképtudományi és Geoinformatikai Intézet.
- ❖ 2022: geoinformatika MSc magyar nyelven (2024-től angolul is).
- ❖ 2023: mind a négy OTDK indulónk díjazott lesz (két 1., két 2. hely).

Magasabb vezetői megbízatások

- 1983–89 Klinghammer István a TTK dékánhelyettese.
- 1989–90 Klinghammer István a TTK dékánja.
- 1991–94 Klinghammer István a TTK dékánhelyettese.
- 1997–2000 Klinghammer István az ELTE rektorhelyettese.
- 2000–2006 Klinghammer István az ELTE rektora.
- 2003–07 Zentai László az Informatikai Kar dékánhelyettese.
- 2007–10 Zentai László az ELTE rektorhelyettese.
- 2009–13 Györffy János az Informatikai Kar dékánhelyettese.
- 2012–16 Zentai László az Informatikai Kar dékánhelyettese.
- 2013–2019 Gercsák Gábor az Informatikai Kar dékánhelyettese.
- 2017–24 Zentai László az ELTE rektorhelyettese.
- 2019– Jesús Reyes az Informatikai Kar dékánhelyettese.

Az elmúlt 70 év tanszékvezetői (intézetigazgatói)

1953–1966 Irmédi-Molnár László (1895–1971)

1966–1987 Stegena Lajos (1921–1997)

1987–2005 Klinghammer István

2005–2024 Zentai László

ELTE IK Térképtudományi
és Geoinformatikai Intézet

2013: Ferjan Ormeling az ELTE díszdoktora

2016: Klinghammer István az ELTE díszdoktora

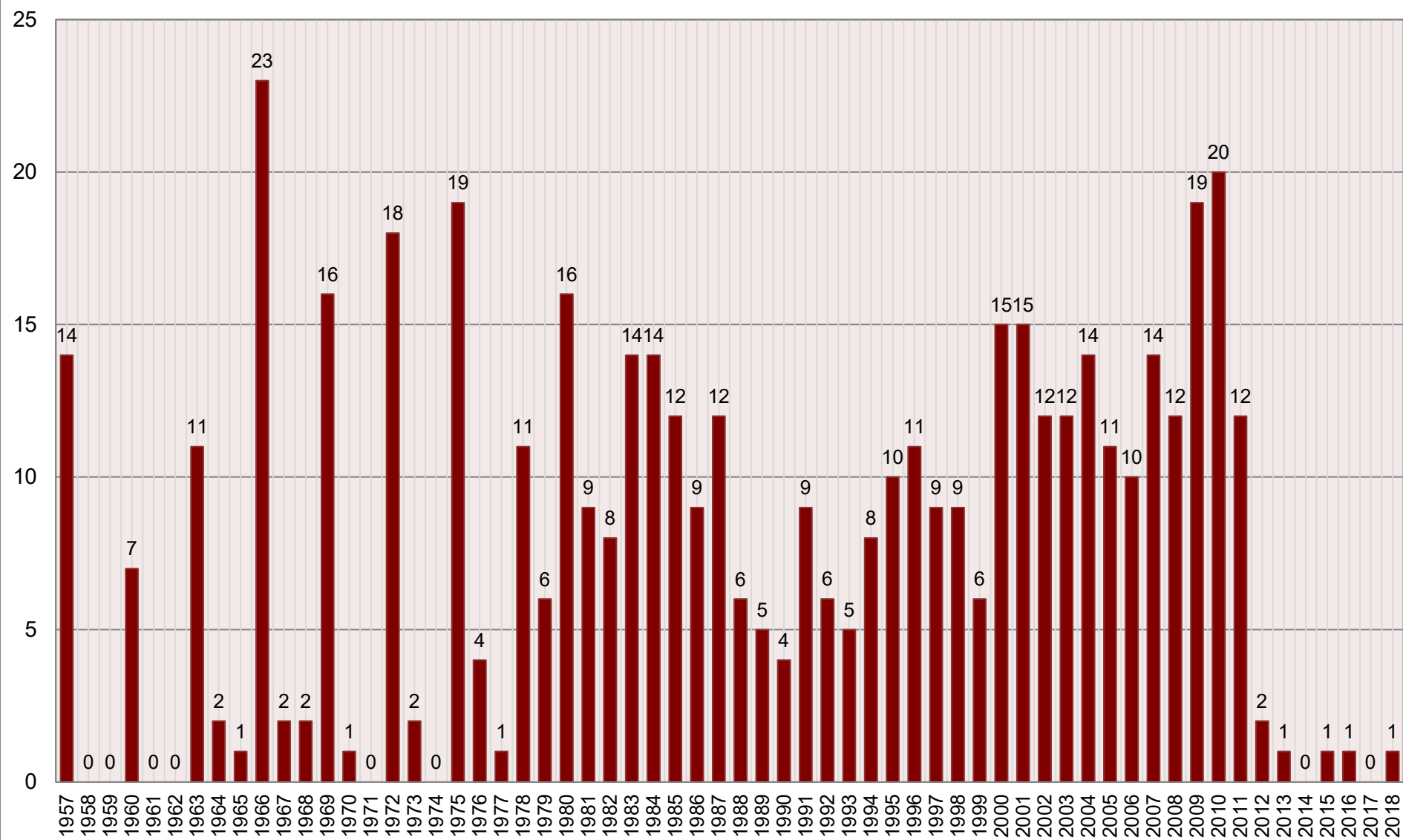
2018: Georg Gartner az ELTE díszdoktora

2022: Evangelos Livieratos az ELTE díszdoktora

Hallgatói statisztika (Bologna-rendszerű hallgatók nélkül)

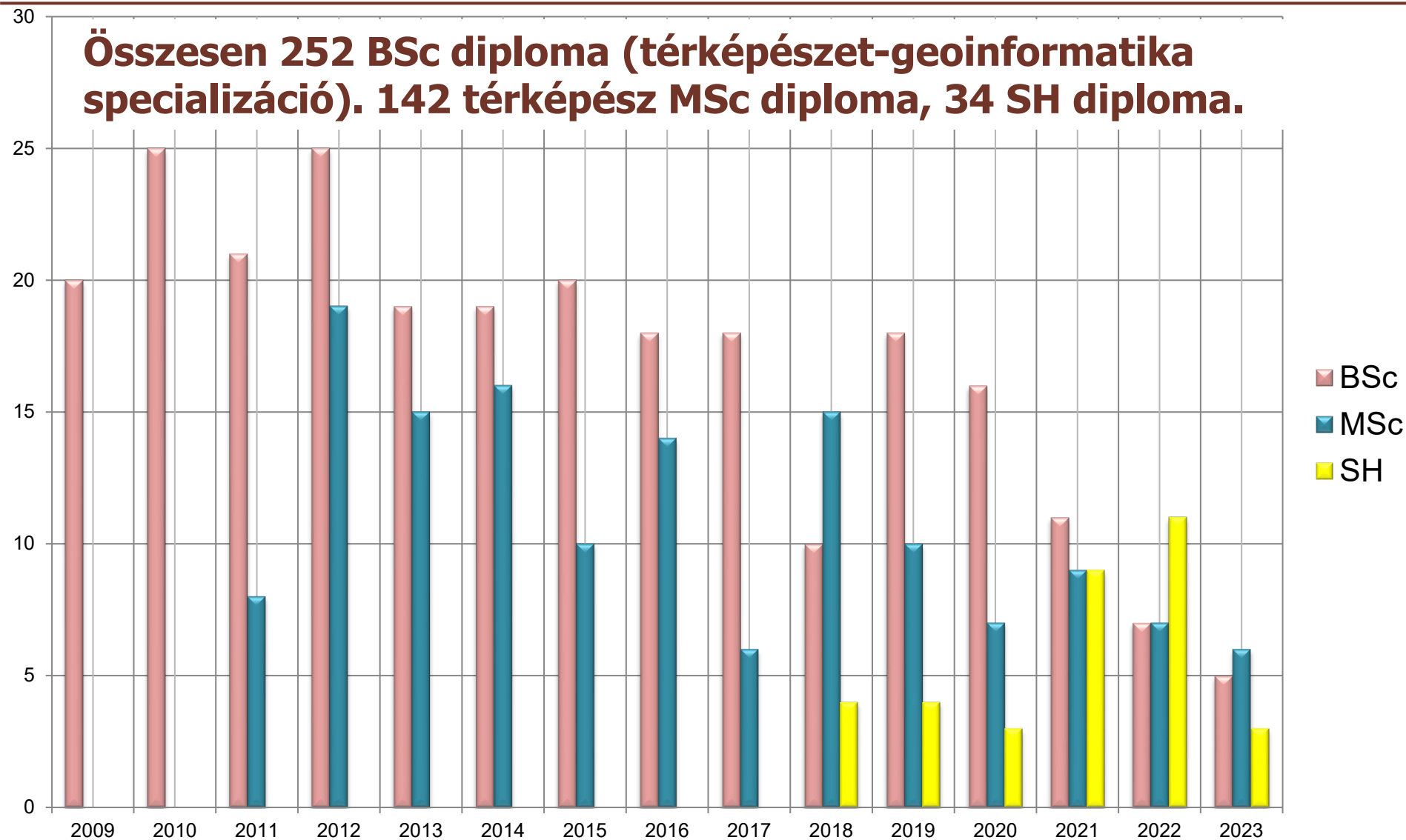

Összesen 494 diploma (nem Bologna-rendszerű)

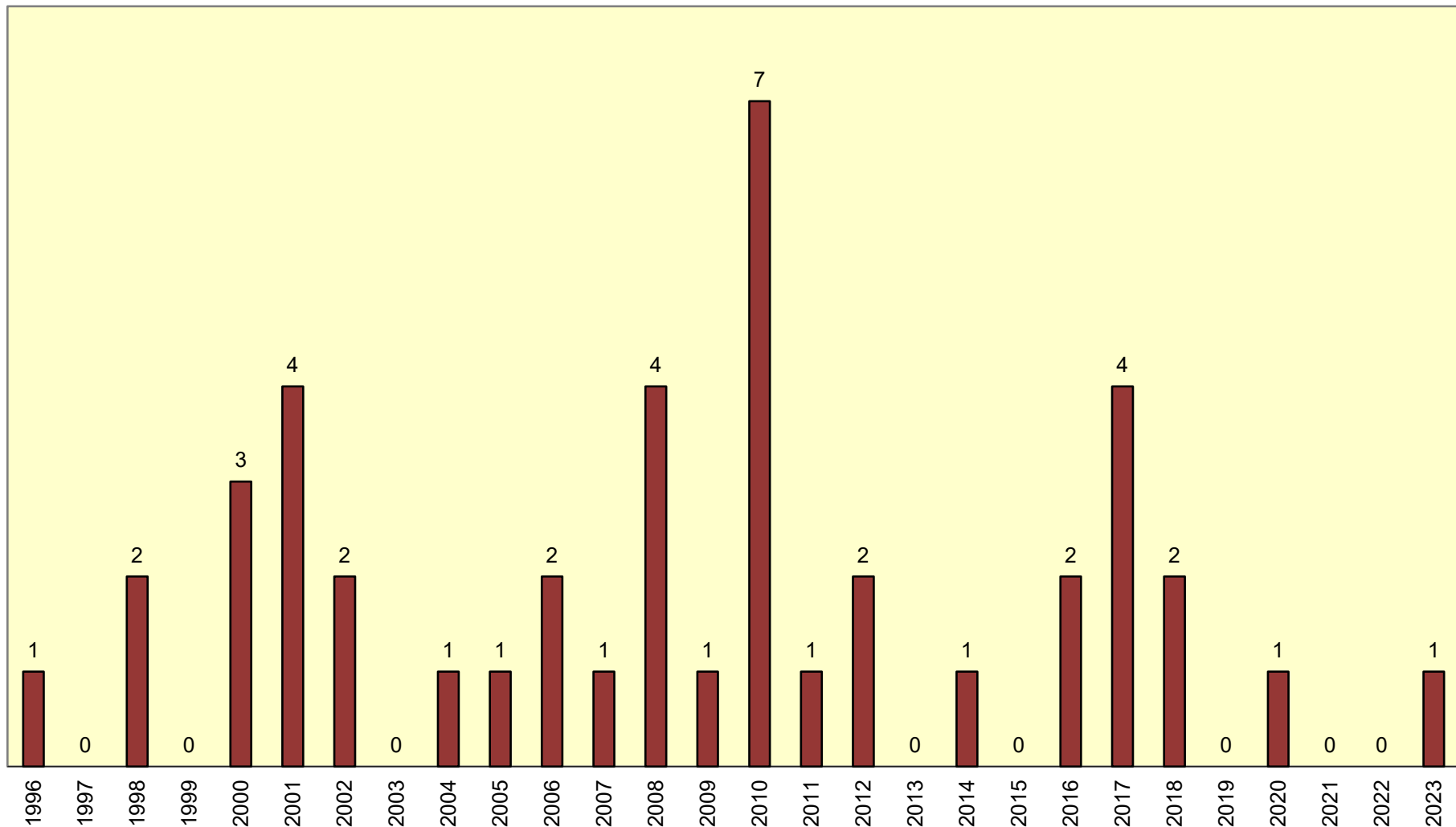
Hallgatói statisztika (Bologna-rendszerben végzett hallgatók)

Összesen 252 BSc diploma (térképészet-geoinformatika specializáció). 142 térképész MSc diploma, 34 SH diploma.

Hallgatói statisztika (doktori képzés)

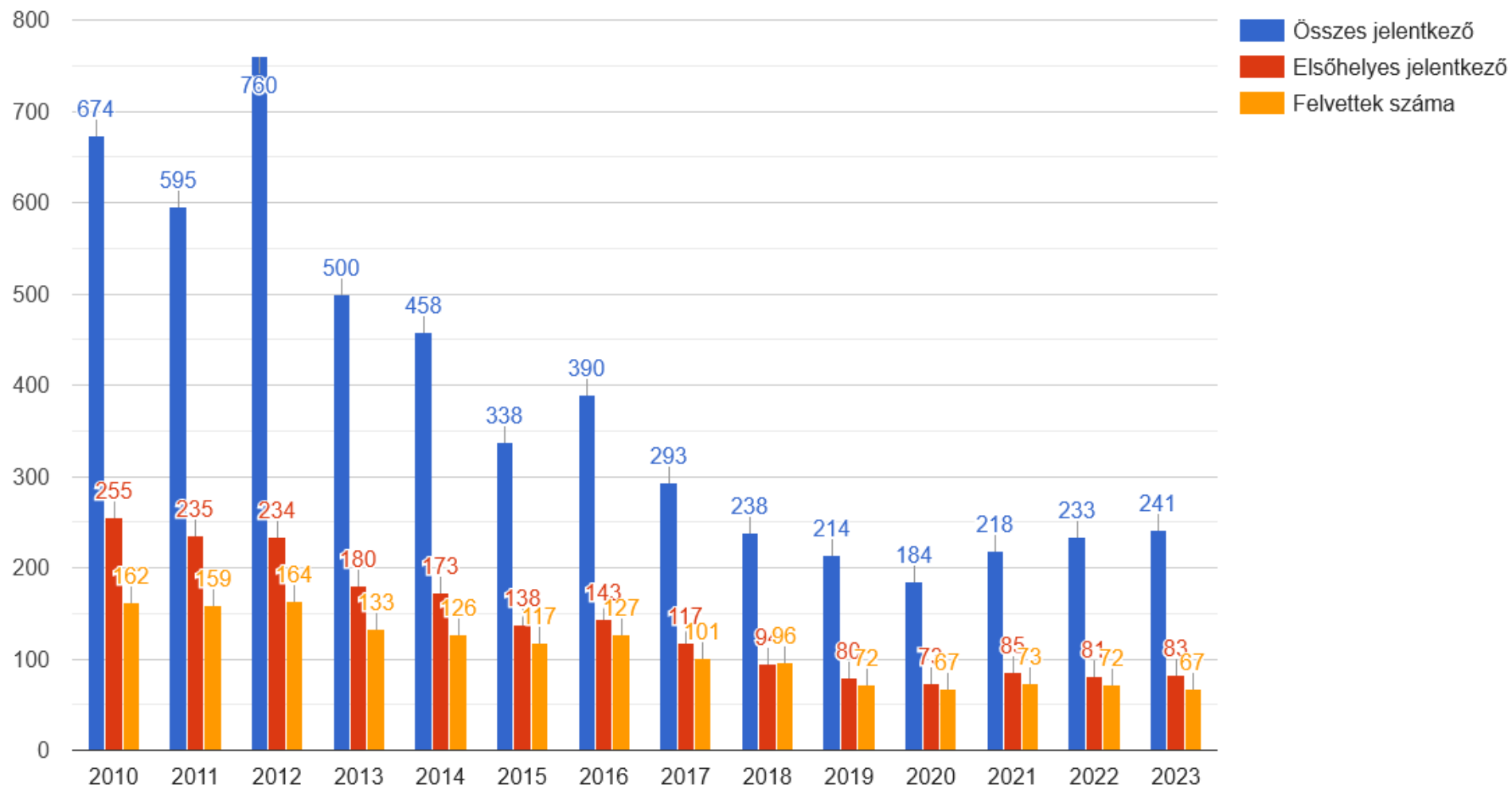
Doktori fokozatot szerzettek

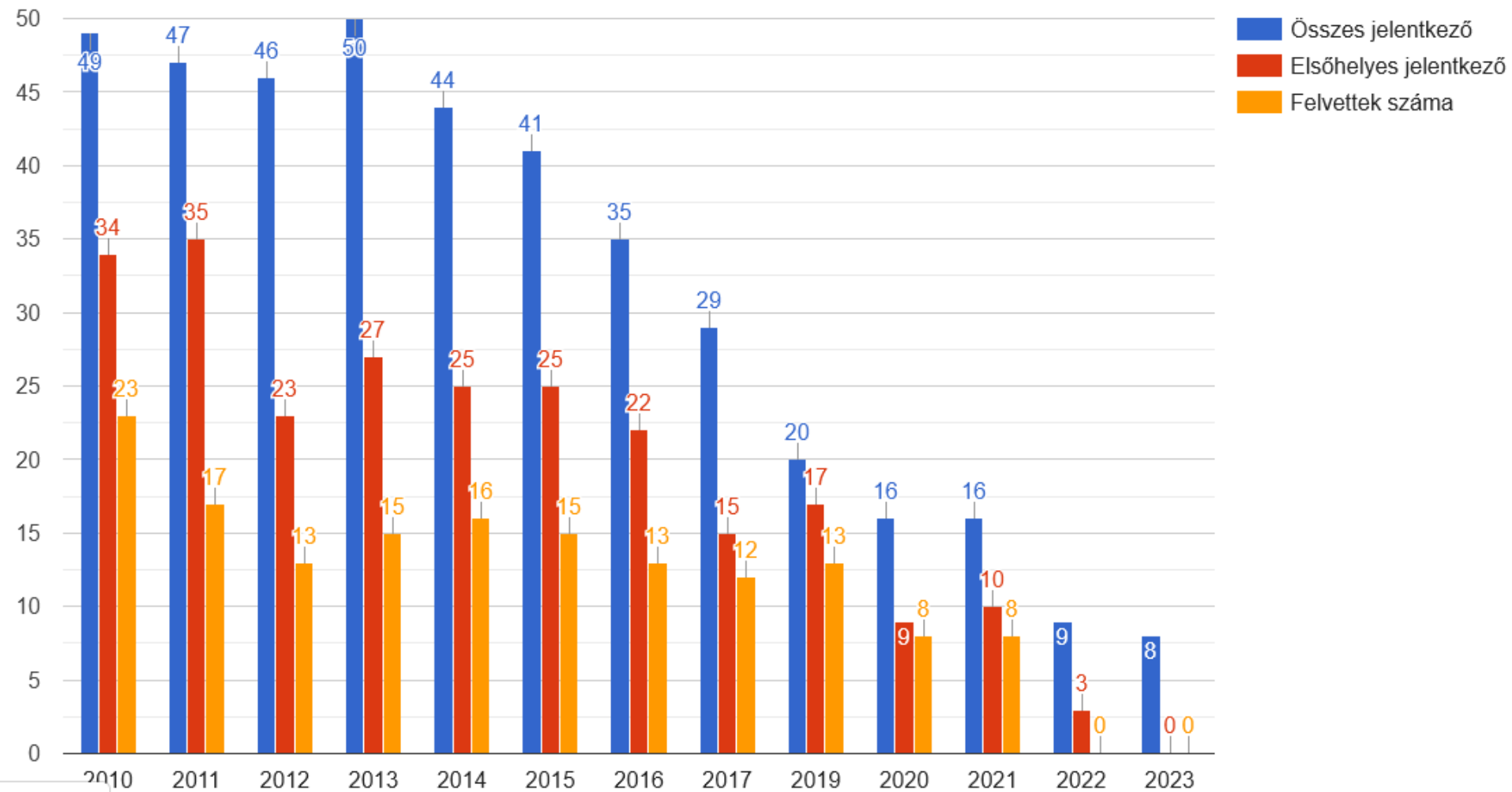
Összesen 43 PhD-fokozatszerzés történt napjainkig

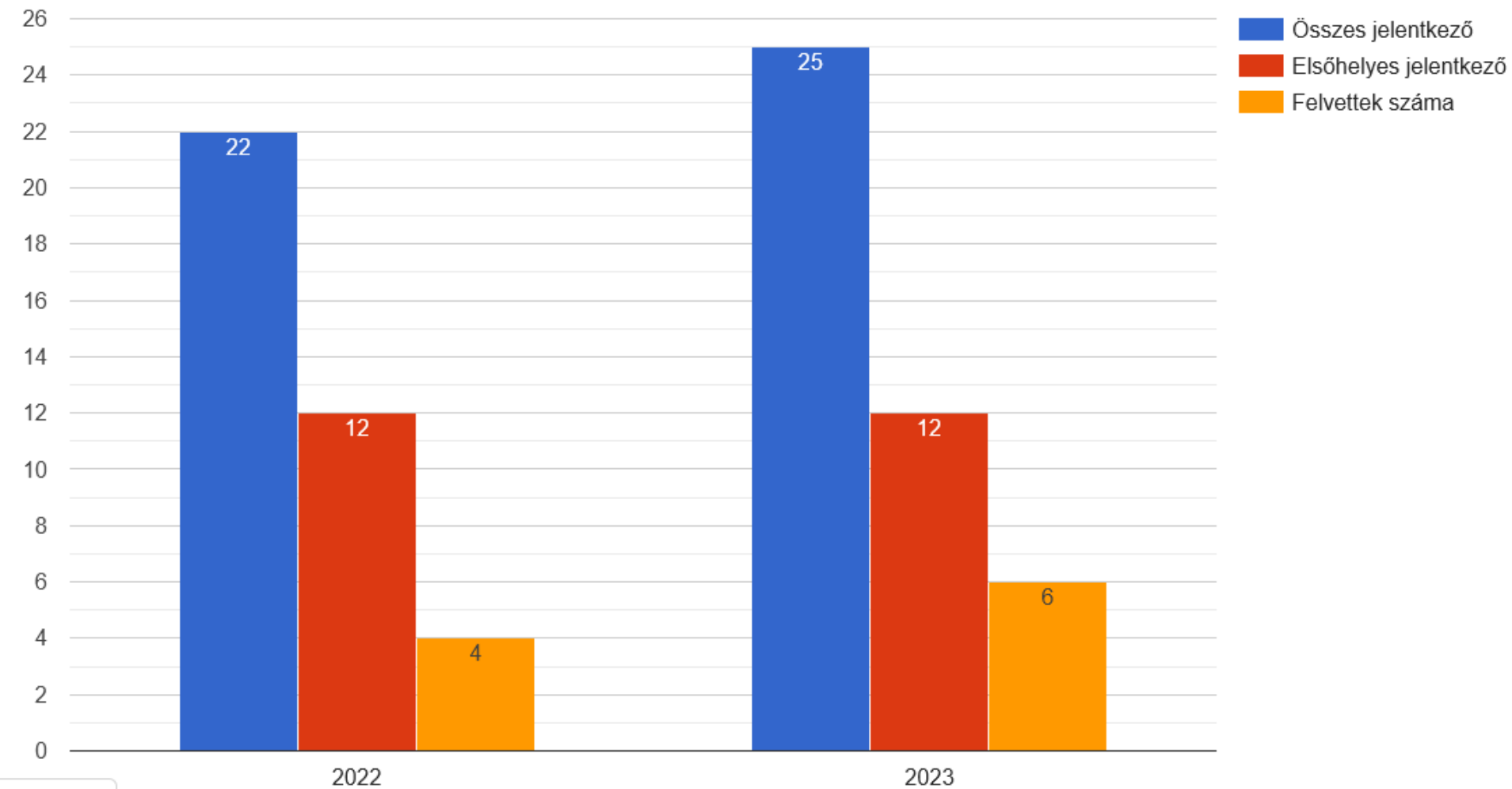
Földtudományi alapszak (jelentkezések, felvettek)

Térképész MSc (jelentkezések, felvettek)

Geoinformatika MSc (jelentkezések, felvettek)

Karácsony, 2022

Az intézet ma

- ❖ dr. Albert Gáspár, egyetemi docens
- ❖ Faragó Imre, mesteroktató
- ❖ dr. Gede Mátyás, egyetemi docens, intézetigazgató-helyettes
- ❖ Hajdú Edina, SH képzési koordinátor, doktorandusz
- ❖ dr. Jung András, habilitált egyetemi docens
- ❖ dr. Kerkovits Krisztián, egyetemi docens
- ❖ *dr. Klinghammer István, professzor emeritus*
- ❖ dr. Kovács Béla, egyetemi docens
- ❖ *dr. Márton Mátyás, professzor emeritus*
- ❖ Nemes Zoltán, fotós, könyvtáros
- ❖ Oláh Krisztina, térképtárvezető
- ❖ Pál Márton, tanársegéd, rendszergazda
- ❖ dr. Jesus Reyes Nuñez, egyetemi docens
- ❖ Szekerka József, mesteroktató
- ❖ dr. Török Zsolt Győző, egyetemi docens
- ❖ dr. Ungvári Zsuzsanna, adjunktus, intézeti képzési adminisztrátor
- ❖ dr. Varga Zsófia, adjunktus
- ❖ Veres Kinga, kari utazásszervezési koordinátor és titkárságvezető
- ❖ dr. Zentai László, intézetigazgató egyetemi tanár
- ❖ **Óraadók: Balla Dániel, Cserép Máté, Farkas-Németh Zoltán, László István.**
- ❖ **Nyugdíjas óraadóink: Becker László, Buga László, Gercsák Gábor, Györffy János.**

ELTE | IK

Térképtudományi és
Geoinformatikai Intézet

